

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Fremsættelsen af dette lovforslag er et led i regeringens omlægning af ungdomsarbejdsløshedsbekæmpelsen. Når »lov 488« om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner (senest ændret ved lov nr. 278 af 6. juni 1984) udløber med udgangen af 1985, er det regeringens hensigt at videreføre den del af denne lovs foranstaltninger, som i særlig grad har vist sig egnet til at inddrage og motivere unge til videre uddannelse og arbejde.

Blandt de foranstaltninger som ønskes gjort varige inden for undervisningsministeriets område, er de kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer, også kaldet produktions(høj)skoler.

Disse skolers målgruppe er unge arbejdsløse, som ikke har gennemført kompetencegivende uddannelse, og som ikke umiddelbart har motivation eller mulighed for at påbegynde en sådan uddannelse. Deltagelsen giver ikke de unge en kompetence i formel forstand, men hensigten er at give deltagerne et forbedret grundlag for at påbegynde kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse.

Skolerne kan rumme gode muligheder for at introducere såvel kvinder som mænd til utraditionelle uddannelses- og arbejdsområder. Skolerne bør gennem en målrettet indsats fortsat have disse muligheder.

De nærmere regler om skolerne blev givet med cirkulære af 15. september 1978 om kommuners og amtskommuners tilskud til forsøg med kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer. Dette cirkulære blev siden ændret ved cirkulære af 1. oktober 1980 og efterfølgende ved cirkulære af 1. oktober 1983 om uddannelsesmæssige foranstaltninger mod ungdomsarbejdsløsheden i kommuner og amtskommuner.

Samtidig har der været mulighed for at yde statstilskud til skolerne, jfr. senest cirkulære af 13. oktober 1982 om statstilskud til særlige uddannelsesmæssige foranstaltninger mod arbejdsløshed. Se i øvrigt nedenfor under økonomiske og administrative konsekvenser.

Siden 1980 er der sket en kraftig ekspansion i antallet af skoler. Ved udgangen af 1984 er der godkendt ca. 60 skoler med en samlet kapacitet på ca. 1.650 helårspladser. Skolerne, der findes såvel i mindre landkommuner som i flere større byer, har udviklet sig til en selvstændig skoleform. Det vigtigste kendetegn er, at der med udgangspunkt i praktisk arbejde og produktion gives integreret undervisning. Skolerne har vist sig velegnet overfor unge arbejdsløse, idet udslusningsresultaterne både kvalitativt og kvantitativt er bedre end ved en række andre ungdomsarbejdsløshedsforanstaltninger.

Skolerne oprettes som selvejende institutioner af kommuner eller amtskommuner.

Der har i de forløbne år i et vist omfang været et samarbejde mellem den kommunale ungdomsskole, jfr. kapitel I i lov om fritidsundervisning, og de etablerede undervisnings- og produktionsprogrammer.

Ved at give den kommunale ungdomsskole mulighed for at etablere aktiviteter med samme indhold og på samme vilkår som produktionsskolerne kan den enkelte kommune vurdere hensigtsmæssigheden i at lade den kommunale ungdomsskole tilbyde kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Staten har hidtil givet et tilskud på normalt 50 pct. af de udgifter, der er forbundet med skolernes etablering og drift, samt et tilskud på normalt 50 pct. af de (amts)kommunale udgifter til deltagergodtgørelse. Dette har svaret til en gennemsnitlig ydelse på 37.000 kr. pr. plads.

Regeringen har i 1985 afsat ca. 59 mill. kr. som statstilskud til produktionsskoler med henblik på et uændret antal pladser.

For 1986 overvejer undervisningsministeren at søge en bevilling på finansloven på ca. 61 mill. kr. til statstilskud på max. 37.000 kr. til 1.650 årselever.

I årene fremover vil statens tilskud blive fastsat på de årlige finanslove.